

**MEDIAKASVATUS- JA KUVAOHJELMAKESKUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN
NIMITTÄMINEN TOIMIKAUDELLE 1.1.2012-31.12.2013**

1. ASIAN TAUSTA

Suomessa on toteutettu kuvaohjelmalainsäädännön kokonaisuudistus hallituskaudella 2007-2011. Uusi kuvaohjelmalaki (710/2011) ja laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta (711/2010) sekä Valtioneuvoston asetus Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta (976/2011) tulevat voimaan 1.1.2012.

Lakiuudistuksen myötä nykymuotoisesta kuvaohjelmien ennakotarkastuksesta luovutaan, mutta ikärajajärjestelmä säilytetään. Ohjelmat on luokiteltava tarjottaviksi kaikenikäisille tai niille tulee luokitella 7, 12, 16 tai 18 vuoden ikäraja tai antaa suoraan 18 vuoden ikäraja. Luokittelu koskee kaikenlaisia ohjelmia eli elokuvia, televisio-ohjelmia ja pelejä sekä kaikkia kuvaohjelman tarjoamisen tapoja eli teatteriesityksiä, tallennelevitystä, televisiolähetystyksiä ja internetissä saatavilla olevia tilausohjelmalveluja. Luokittelu siirretään pääosin kuvaohjelma-alalla työskentelevien, viranomaisen kouluttamien ja riippumattomien kuvaohjelmaluokittelijoiden tehtäväksi.

Uudistuksessa Valtion elokuvatarkastamo muuttuu Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseksi (MEKU). Keskuksen tehtävänä on edistää mediakasvatusta, lasten mediataitoja ja lapsille turvallisen mediaympäristön kehittämistä yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimialan yhteisöjen kanssa; toimia asiantuntijana lasten mediaympäristön kehityksessä; edistää toimialaan liittyvää tutkimusta sekä seurata alan kansainvälistä kehitystä; tiedottaa lapsia ja mediaa koskevista asioista sekä vastata kuvaohjelmaluokittelijoiden koulutuksesta ja kertauskoulutuksesta. Lasten kehitykselle haitallisten televisio-ohjelmien lähettämiseen liittyvät valvontatehtävät siirtyvät Viestintävirastolta MEKULle.

Valtion elokuvatarkastamossa on ollut viraston toimintaa tukeva neuvottelukunta. Valtion elokuvatarkastamosta annetun asetuksen (1086/2004) mukaan se on käsitellyt elokuvatarkastamon toiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja, tehnyt niitä koskevia aloitteita ja edistänyt elokuvatarkastamon yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut nykyisen Valtion elokuvatarkastamon neuvottelukunnan toimikaudelle 1.4.2011-31.12.2011 (dnro 19/040/2011). Jäsenlista on liitteessä 1.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan keskuksessa on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää keskuksen toimintaa sekä tehdä aloitteita ja edistää yhteistyötä toimialalla. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun asetuksen 1 §:n mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata ja arvioida keskuksen toimialan kehitystä ja tehdä keskuksen toimintaa koskevia kehittämis ehdotuksia; antaa lausunto kuvaohjelmalain (710/2011) 8 §:ssä tarkoitetuista käytännesäännöistä ja lain 16 §:ssä tarkoitetuista kuvaohjelman sisältöä kuvaavista symboleista sekä edistää kuvaohjelmalain mukaisen tiedottamisen suunnittelua ja muita toimialanyhteistyöhön liittyviä asioita.

2. EHDOTUS

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää neuvottelukuntaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja enintään 12 muuta jäsentä. Neuvottelukunta valitsee itselleen varapuheenjohtajan. Lain mukaan neuvottelukunnassa tulee olla monipuolinen lapsen kehityksen, mediakasvatuksen, kuvaohjelma-alan ja toimialan tutkimuksen asiantuntemus.

Esitetään, että Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen neuvottelukunta asetettaisiin toimikaudelle 1.1.2012-31.12.2013. Toimikausi olisi kaksivuotinen, koska tavoitteena on, että Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus ja Kansallinen audiovisuaalinen arkisto yhdistyvät vuodesta 2014 alkaen.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen neuvottelukunnan kokoonpano olisi seuraava (suluissa jäsenen pääasiallinen asiantuntemusalue):

Puheenjohtaja:

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen johtaja Leo Pekkala (1.2.2012 alkaen)

Jäsenet:

1. Aromaa Mikko, vastaava tuottaja, Nelonen Media (kuvaohjelma-ala)
2. Hartikainen Mikko, opetusneuvos, Opetushallitus (mediakasvatus)
3. Kiesiläinen Ismo, tuottaja, Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus (mediakasvatus)
4. Koistinen Tero, toiminnanjohtaja, Filmikamari (kuvaohjelma-ala)
5. Kotilainen Sirkku, mediakasvatuksen professori, Tampereen yliopisto (toimialan tutkimus)
6. Peura Juuso, nuorisotyön päällikkö, Mannerheimin lastensuojeluliitto (lapsen kehitys)
7. Pietinen Maarit, ylitarkastaja, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus (viraston edustaja)
8. Rantala Leena, projektisuunnittelija, opetus- ja kulttuuriministeriö (ministeriön edustaja)
9. Rahna Rauna, koordinaattori, Mediakasvatusseura (mediakasvatus)
10. Salokoski Tarja, psykologian tohtori (lapsen kehitys)
11. Westerberg Thomas, toiminnanjohtaja, Figma (kuvaohjelma-ala)
12. Åkermarck, Mikael, erikoistutkija, liikenne- ja viestintäministeriö (kuvaohjelma-ala)

Vaihtoehtoisia neuvottelukunnan jäseniä voisi olla esimerkiksi seuraavien tahojen edustajissa: Aalto-yliopisto, FiCom ry, Helsingin yliopisto, Koulukinoyhdistys, Lapsiasiavaltuutetun toimisto, Mediakasvatuskeskus Metka, MTV Media, Pelastakaa Lapset ry, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen vanhempainliitto.

3. VAIKUTUKSET

Kuvaohjelmalainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelun aikana korostettiin Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen neuvottelukunnan keskeistä roolia toimialan yhteistyön edistämisessä ja keskuksen toiminnan kehittämisessä. Tarkoituksena on, että ehdotetun neuvottelukunnan toiminta tukisi positiivisella tavalla tätä tavoitetta.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus maksaa neuvottelukunnan jäsenille palkkiot, joiden suuruuden opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa.

4. ASIAN VALMISTELU

Neuvottelukunnan nimittämistä on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä virkamiestyönä. Asiasta on keskusteltu Valtion elokuvatarkastamon edustajan kanssa. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä kaikkiin esitettyihin jäseniin.

LIITE 1.

Valtion elokuvatarkastamon neuvottelukunta toimikaudella 1.4.2011-31.12.2011

Puheenjohtaja:

Johtaja **Maarit Pietinen**, Valtion elokuvatarkastamo

Jäsenet:

Vastaava tuottaja **Mikko Aromaa**, Nelonen Media

Ylitarkastaja **Leena Karjalainen**, Valtion elokuvatarkastamo (henkilöstön edustaja)

Toimitusjohtaja **Tero Koistinen**, Suomen Filmikamari ry

Pääsihteeri **Hanna Markkula-Kivisilta**, Pelastakaa Lapset ry

Toiminnanjohtaja **Riku Olkkonen**, Figma ry

Viestintäjohtaja **Liisa Partio**, Mannerheimin lastensuojeluliitto ry

Projektisuunnittelija **Leena Rantala**, opetus- ja kulttuuriministeriö

Tuottaja **Lasse Saarinen**, Suomen elokuvatuottajat ry

Psykologian tohtori **Tarja Salokoski**, Jyväskylän yliopisto

Professori **Tapio Varis**, Tampereen yliopisto